

Effekter af klimaforandringer

Øgen

Længere isfri perioder

Mulighed for nye skibruter gennem Nordvest- og Nordøstpassagen.

Mindre og kortere isdække og længere perioder med ustabil is

Ændrede lokale transport traditioner.
Ændrede muligheder for traditionel og kommerciel udnyttelse af naturressourcer (f.eks. fiskeri, fangst og råstoffer).

Fænologiske ændringer

Tidsmæssige forskydninger

Ændringer i snedække medfører forskydning i tidspunkt for blomstring og forekomsten af bestøvere (insekter) med konsekvenser for både planter og dyr.

Dyr med hvid pels om vinteren som fx ryster og harer bliver lettere byttedyr for rovdyr.

Ændringer i artssammensætning

Is-afhængige og kuldetilpassede arter flytter længere mod nord når havisudbredelsen og temperaturen ændres.

Nye sydlige arter kan muligvis udkonkurrere oprindelige arter og dermed påvirke fødekæderne i Arktis.

Invasive arter kan lettere få fodfæste i den arktiske natur.

Ekstreme hændelser bliver mere almindelige

Episoder med overisning, hvor der dannes et lag af is på sne og vegetation, kan forhindre rensdyr i at nå deres føde og kan medføre øget dødelighed.

Tundra-brande påvirker artsammensætningen af vegetationen.

Mindre havis og flere storme resulterer i øget erosion af kysten.

Permafrosten smelter

Tundraen udskiller mere drivhusgas fra nedbrydning af organisk materiale når permafrosten tør. Det fører til hurtigere global opvarmning.

Tidligere frossen jord tør, når temperaturen stiger og medfører at huse og veje kan falde sammen og jordlag kan blive ustabile

Ændret snedække

Mindre sne betyder færre dage på ski.

Mindre vand fra smeltende sne ændrer hydrologien.

Varmere vand påvirker økologiske processer.

Jordskred, laviner og gletchere

Permafrosten smelter og flere fryse/tør episoder får fjeldsider til at skride og forøger risiko for laviner. Det kan ændre vegetations sammensætningen i berørte områder, og gøre skade på huse og anden infrastruktur.

Arktiske og alpine gletchere bliver mindre, is-strømme fra Grønlands indlandsis flyder hurtigere og afsmeltningen bidrager til globale havstigninger.

